

Hlavní rysy

Struktura vzdělávací soustavy

Vzdělávací soustava v České republice je organizována ve třech navazujících úrovních: předškolní vzdělávání (3–6 let), základní vzdělávání (obvykle 6–15 let) a střední vzdělávání (obvykle 15–16–18 let). Základní vzdělávání má dva stupně: ročníky 1–5 a ročníky 6–9 (viz tabulka 1.1). Školní docházka je povinná po dobu 9 let, obvykle od 6 do 15 let věku. Během základního vzdělávání žáci většinou navštěvují jednotnou školu, ale mohou se také zapsat do gymnázia (střední školy poskytující všeobecné vzdělávání), a to po ukončení 5. ročníku (v případě osmiletého gymnázia) nebo po ukončení 7. ročníku (v případě šestiletého gymnázia). (V roce 2009/10 cca 11 % žáků ve věku 11–15 let navštěvovalo gymnázium). Gymnázia jsou považována za prestižní vzdělávání. Na prvním stupni základní školy jsou obvykle všechny předměty vyučovány jedním učitelem. Na druhém stupni základní školy jsou různé předměty vyučovány různými učiteli, kteří se specializují na dva, výjimečně na jeden předmět.

Schéma 1.1 Česká vzdělávací soustava

Věk	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Stupeň				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Úroveň, cyklus	Předškolní vzdělávání	Základní škola									Střední škola s maturitní zkouškou (gymnázium, odborná, umělecká)					
		1. stupeň					2. stupeň									
		Jednotná škola									4letá střední škola					
											6leté gymnázium					
											8leté gymnázium					
		Základní škola									Střední škola s výučním listem					
		1. stupeň					2. stupeň									
		Jednotná škola									3leté školy					
		Jednotná škola									2leté školy					
		Základní škola									Střední škola					
		1. stupeň					2. stupeň									
		Jednotná škola									2leté školy					
Základní speciální škola (1. stupeň)					Základní speciální škola (2. stupeň)				1 rok							

Střední vzdělávání dělíme do tří typů:

- **Střední vzdělávání s maturitní zkouškou.** Zahrnuje čtyřleté vzdělávací programy poskytující všeobecné vzdělání, odborné vzdělání a umělecké vzdělání v konzervatořích. Tyto programy jsou ukončeny maturitní zkouškou se společnou státní částí, která je pro školy externí. Jsou buď zaměřeny na následné pracovní uplatnění, nebo na studium ve vyšším stupni vzdělávání.
- **Střední vzdělávání se závěrečnou zkouškou a výučním listem.** Jedná se o dvou- až tříleté odborné vzdělávací programy vedoucí k získání výučního listu. Tyto programy